

ger, der ligge tilbage fra den Periode, hvori disse Love og Normalbudgetter have herflet, være den største Anledning til at tage Sagen under Overveielse fra denne Side. Altsaa, herom er der heller ikke Anledning til at udtale sig. Derimod ere naturligviis vore fremtidige Forhold, den Stilling, hvori Staten er bleven bragt, af den Beskaffenhed, at det i høieste Grad maa opfordre til at indføre alle de Besparselser, der paa nogen Maade kunne lade sig forene med Statens Tarv, og til paa den anden Side at søge saadanne Hjælpemidler, der maaskee kunne ligge skjulte i vort Fædrelands Skjød, fremdragne, og man maa haabe, at Regjeringen ved en fornuftig Tilstræben kan bringe dem til at hde Staten deres Frugt. Jeg skal med Hensyn til Besparselserne ganske kort berøre et Par Punkter, der allerede ere blevne omtalte af det ærede Medlem (Steen), og som jeg ogsaa ifjor bragte paa Bane ved 1ste Behandling af denne Sag; det er for det Første, om der ikke i det hele Regjeringsmasineries Indretning kunde indtræde Besparselser. Jeg kan ganske slutte mig til det ærede Medlem i saa Henseende. I en af disse overordnede Grene af Statsstyrelsen forekommer der imidlertid en Post, som det ærede Medlem vil have opretholdt og have stillet paa en anden Maade end den, hvorpaa den er paatænkt stillet ved den sjødt vedtagne Finantslov, og ligeledes ved det Forslag, som nu foreligger; det er Overstoleldirecturposten. Det ærede Medlem gjorde selv opmærksom paa, hvorledes det Personlige ved denne Sag nu ikke mere havde den Betydning som tidligere. Deri troer jeg tillige ligger en Grund til at blive staaende ved det, der nu foreligger i Lovudkastet, ja, til maaskee at gaee endnu et Skridt videre, nemlig at afflasse denne Post. Det vil erindres af dem, der kjende, hvorledes det gik til med Indførelsen af Overstoleldirecturposten, at det var paa en Tid, hvor der skulde foretages store Forandringer ved Almue-skolevæsenet; hertil, ansøgte man, maatte man have en udmærket Personlighed med et overordentligt Talent og med overordentlige Kræfter, for at gennemføre Forandringen, og man havde netop en saadan Mand. Det var dette, som dengang var et afgjørende Moment til at faae

indført denne Post, og det er dette Personlige, som nu ikke mere har denne Betydning. Derfor siger jeg, at naar det Personlige ikke mere har denne Betydning, er der ikke denne Grund til at opretholde Posten, som var den, der først blev ansøgt for at indføre den. Heller ikke er der den Grund, som dengang var tilstede, at der skulde foretages store Forandringer i Almue-skolevæsenet; thi Reformen er nu gennemført. Det ærede Medlem meente, at det ikke gik an at overlade Almue-skolevæsenet til Communerne. Han anthbede, at der under deres Bestyrelse havde fundet Misbrug Sted, navnlig med Hensyn til Indstillingen af Lærere; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at Nepotismen, som han troede lettest der kunde undgaae Opmærksomheden og der mere gribe om sig, ogsaa kan gjøre sig særligt gjældende paa et andet Sted, hvor han troede, at den var mindre farlig, nemlig under Ministeriet, hvis Sagen var henlagt derunder. Jeg troer, at Erfaringen har vist, at Nepotismen har været tilstede i Overmaal ogsaa i disse høiere Kredse, og at det er ligesaa lidt gavnligt, at den finder Sted i overordnede Kredse, som naar den gjør sig gjældende i den underordnede Deel af det Offentliges Bestyrelse. Det er vistnok endog langt farligere at give Nepotismen Leilighed til at gjøre sig gjældende fra et saadant høitstillet Sted end paa Gebeter i de lavere Samfundsclasser; naar man overlader Indstillingerne af Lærerne til dem, der ere interesserede i at faae dygtige Lærere, fordi de tildeels ere Familiefædre og i ethvert Fald ville lide fortjent Straf igjennem deres Medborgeres Dødsomme, naar de forsee sig i saa Henseende, saa er man mindre udsat for Nepotisme, idet disse Folk da vel skulle vogte sig for senere igjen at komme ind paa denne Bane, og andre Communers Forslagsstillere ligeledes deraf ville tage en Advarsel for deres eget Vedkommende, saa at de udøve Kaldelsen af Lærere paa den Maade, som de bør. Jeg seer altsaa heller ikke i det af det ærede Medlem Ansøgte nogen Grund til at gjøre Forandringer i Forslaget i den Retning, som han vilde, men jeg troer snarere, at man i den Betragtning, at Communernes Anliggender bør være deres egen Styrelse undergivne, bør gaee til det Skridt, jeg omtalte, at afflasse denne